

การศึกษาเปรียบเทียบระบบเสียงในภาษาไทย กับภาษาจีน เพื่อประโยชน์ในการสอน ภาษาไทยระดับพื้นฐานในฐานะ ภาษาต่างประเทศ

A COMPARATIVE STUDY OF THAI AND CHINESE
PHONOLOGY FOR THE USE OF BASIC THAI
LANGUAGE TEACHING AS A FOREIGN LANGUAGE

สุนีย์ ลีลาพรพินิจ*

Sunee Leelapornpinit*

* อาจารย์ประจำภาควิชาภาษาไทย คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

* Lecturer, Department of Thai, Faculty of Arts, Dhurakij Pundit University

* Email: sunee.lee@dpu.ac.th

บทคัดย่อ

บทความนี้มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาเปรียบเทียบระบบเสียงในภาษาไทยกับภาษาจีน เพื่อประโยชน์ในการสอนภาษาไทยระดับพื้นฐานในฐานะภาษาต่างประเทศ ผลการศึกษาพบว่า ระบบเสียงพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ในภาษาไทยกับภาษาจีนมีทั้งลักษณะหน่วยเสียงที่เหมือนและต่างกัน หน่วยเสียงที่แตกต่างกันนั้นอาจทำให้ผู้เรียน ส่วนใหญ่เกิดปัญหาในการออกเสียง เนื่องจากมีอิทธิพลของภาษาแม่เข้ามาแทรกแซง ดังนั้นการสอนเรื่องเสียงภาษาไทยให้แก่ผู้เรียนชาวจีน ผู้สอนจึงสามารถใช้วิธีการเปรียบเทียบระบบสัทอักษรระหว่างหน่วยเสียงภาษาไทยกับภาษาจีน การใช้ความรู้ทางสัทศาสตร์ในการอธิบายวิธีและลักษณะการออกเสียงพิเศษ รวมทั้งการให้ตัวอย่างคำในภาษาจีนที่มีเสียงพยัญชนะ สระ และ/หรือวรรณยุกต์ที่ใกล้เคียงกับภาษาไทย วิธีการเหล่านี้จะทำให้ผู้เรียนชาวจีน เข้าใจความเหมือนและความต่างของระบบเสียงในภาษาไทยกับภาษาจีนมากขึ้น ทั้งยังสามารถใช้เสียงของหน่วยคำหรือคำในภาษาจีนมาเป็นแนวเทียบเสียงได้ ตลอดจนช่วยให้ผู้เรียนออกเสียงภาษาไทยได้ถูกต้องและชัดเจนยิ่งขึ้นด้วย

คำสำคัญ: ระบบเสียง หน่วยเสียง ภาษาไทยกับภาษาจีน การสอนภาษาไทยระดับพื้นฐาน

Abstract

This article aims to comparatively study the phonology of Thai and Chinese language for the use of basic Thai language teaching as a foreign language. Following the study result, it finds that the phonological system of consonants, vowels and tones in both Thai and Chinese language has the similar and different characteristics. For those of different phonemes, these might cause the pronunciation problems for Chinese learners since the influence of their native language. When teaching of Thai sounds for Chinese learners, teachers can compare the phonetic system between Thai and Chinese language and use the knowledge of phonology to explain the special pronunciation and manners of articulation, as well as give the examples of Chinese words that their sounds are similar to Thai consonants, vowels and/or tones. Meanwhile Chinese learners would more understand the similarity and difference of the phonological system between Thai and Chinese language by way of this method. Additionally learners can use the sound of Chinese morphemes or words as analogy and this would help them to pronounce Thai sounds accurately and clearly.

Keywords: Phonology, Phoneme, Thai and Chinese Language, Teaching of Basic Thai Language

บทนำ

การสอนภาษาไทยระดับพื้นฐานให้แก่ผู้เรียนชาวจีน โดยเฉพาะการสอนฟังพูดนั้น การให้ความรู้เบื้องต้นทางด้านศาสตร์หรือระบบเสียง (Phonology) เป็นเรื่องจำเป็นและสำคัญในการเรียนภาษาไทย ในฐานะภาษาต่างประเทศ ถึงแม้ว่าภาษาไทยและภาษาจีนจะมีลักษณะภาษาคำโดด (Isolating Language) และมีหน่วยเสียงพื้นฐานเหมือนกันก็ตาม แต่ในการเรียนการสอนผู้สอนหลายคนกลับประสบปัญหาในการอธิบายวิธีหรือลักษณะ การออกเสียง ขณะเดียวกันผู้เรียนก็อาจจะไม่เข้าใจหรือสับสนในการออกเสียง เนื่องจากมีอิทธิพลของภาษาแม่เข้ามาแทรกแซง

ดังนั้นการศึกษาเปรียบเทียบระบบเสียงในภาษาไทยกับภาษาจีนครั้งนี้จึงน่าจะเป็นประโยชน์แก่ผู้สอนและผู้เรียนชาวจีนในการเข้าใจลักษณะความเหมือนและ/หรือความต่างทางด้านหน่วยเสียงของภาษาไทยกับภาษาจีน มากขึ้น อันจะก่อให้เกิดประสิทธิผลสูงสุดในการเรียนการสอนภาษาไทยระดับพื้นฐานในฐานะภาษาต่างประเทศ

หน่วยเสียง (Phoneme) เป็นเสียงสำคัญในภาษาที่ทำให้คำแต่ละคำมีความหมายต่างกัน (กาญจนา นาคสกุล และคณะ, 2545, น.19) หน่วยเสียงพื้นฐานในภาษาไทยกับภาษาจีนมีลักษณะเหมือนกันคือ ประกอบด้วยหน่วยเสียงพยัญชนะ หน่วยเสียงสระ และหน่วยเสียงวรรณยุกต์

1. หน่วยเสียงพยัญชนะ ในภาษาไทยมีรูปพยัญชนะหรือตัวอักษรไทย 44 ตัว หน่วยเสียงพยัญชนะต้นใช้หลักอักษร¹ แทนเสียง 21 หน่วยเสียง ส่วนภาษาจีน โดยปกติแล้วตัวอักษรจีน 1 ตัวจะเป็นหน่วยคำหรือคำที่ประกอบด้วยเสียงและความหมาย เช่น คำว่า 水 /shuǐ/ ประกอบด้วยหน่วยเสียงพยัญชนะ /sh/ หน่วยเสียงสระประสม /ui/ และหน่วยเสียงวรรณยุกต์เสียงสาม / ˊ / หมายถึง น้ำ, ของเหลว เป็นต้น การถอดเสียงตัวอักษรจีนนั้นจะใช้ระบบพินอิน (拼音 /pinyin/) ซึ่งเป็นระบบหลักอักษรที่ใช้เป็นทางการในประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน หน่วยเสียงพยัญชนะจีนจะมี 23 หน่วยเสียง โดยหน่วยเสียงหลายหน่วยเสียง มีลักษณะเหมือนหรือคล้ายคลึงกับภาษาไทยจนสามารถเทียบเคียงได้ ดังจะแสดงให้เห็นในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 การเปรียบเทียบหลักอักษรแทนเสียงพยัญชนะต้นในภาษาไทยกับภาษาจีน

รูปพยัญชนะหรือตัวอักษรไทย 泰语辅音或者泰字	หลักอักษรแทนเสียงพยัญชนะต้น ในภาษาไทย 泰语前辅音的国际音标	หลักอักษรแทนเสียงพยัญชนะต้น ในภาษาจีน 汉语前辅音的拼音
บ	b	-
ป	p	b
ฝ ฟ ภ	ph	p
ม	m	m
ว	w	w (เป็นเสียงพยัญชนะกึ่งสระทำหน้าที่เหมือนเสียง /ʔ/ ในภาษาไทย)
ฝ ฟ	f	f
ฎ ด	d	-
ฏ ต	t	d
ฐ ท ฒ ถ ฑ ฒ	th	t
ณ น	n	n

¹ หลักอักษร (Phonetic Alphabet) คือ สัญลักษณ์ที่ใช้บันทึกเสียงพูดในภาษา ในบทความนี้ผู้เขียนใช้ระบบหลักอักษรสากล (International Phonetic Alphabet) หรือที่เรียกว่า IPA

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รูปพยัญชนะหรือตัวอักษรไทย 泰语辅音或者泰字	ลัทธอักษรแทนเสียงพยัญชนะต้น ในภาษาไทย 泰语前辅音的国际音标	ลัทธอักษรแทนเสียงพยัญชนะต้น ในภาษาจีน 汉语前辅音的拼音
ล ฟี	l	l
ร	r	r ²
ซ ศ ษ ส	s	s, x, sh ³
จ	c	z, j, zh ⁴
ฉ ช ฌ	ch	c, q, ch ⁵
ญ ย	j ⁶	y (เป็นเสียงพยัญชนะกึ่งสระทำหน้าที่เหมือนเสียง /r/ ในภาษาไทย)
ก	k	g
ข ฃ ค ฅ ฆ	kh	k
ง	ŋ	- (ปรากฏในเสียงสระพิเศษจีนที่มีเสียงพยัญชนะท้ายหรือตัวสะกดคล้ายกับเสียงสระเกินในภาษาไทย เช่น หน่วยเสียง ang, eng, ong, iang, uang)
ห ฮ	h	h
อ	?	- (ปรากฏในเสียงสระจีน เช่น a, ai ฯลฯ)

จากตารางข้างต้นจะเห็นได้ว่า หน่วยเสียงพยัญชนะต้นของภาษาไทยและภาษาจีนที่ใช้ลัทธอักษรแทนเสียงพยัญชนะต้นนั้นมีหลายลักษณะ ทั้งลักษณะที่ใช้ลัทธอักษรเหมือนกัน 9 หน่วยเสียง ได้แก่ /m/, /w/, /f/, /n/, /l/, /r/, /s/, /ch/ และ /h/ ลักษณะที่ใช้ลัทธอักษรต่างกัน 8 หน่วยเสียง ได้แก่ /p-b/, /ph-p/, /t-d/, /th-t/, /c-z, j/, /j-y/, /k-g/ และ /kh-k/ รวมทั้งลักษณะที่ใช้ลัทธอักษรจีนปรากฏใช้แทนเสียงสระไม่ใช่เสียงพยัญชนะ 2 หน่วยเสียง คือ /ŋ/ และ /r/ ส่วนหน่วยเสียงพยัญชนะไทยที่ไม่ปรากฏในหน่วยเสียงใดๆ ของภาษาจีนมี 2 หน่วยเสียง คือ /b/ และ /d/ ซึ่งผู้สอนอาจใช้ความรู้ทางสัทศาสตร์มาช่วยในการอธิบายวิธีการออกเสียง ได้แก่ ลักษณะการออกเสียง และฐานที่เกิดของเสียง เพื่อให้ผู้เรียนสามารถออกเสียงพยัญชนะดังกล่าวได้ถูกต้องตามคุณสมบัติและตำแหน่งที่เกิดของเสียง เช่น

พยัญชนะ /b/ เป็นเสียงพยัญชนะระเบิด ฐานริมฝีปาก เสียงก้อง ไม่มีลม

ส่วนพยัญชนะ /d/ เป็นเสียงพยัญชนะระเบิด ฐานฟันและปุ่มเหงือก เสียงก้อง ไม่มีลม

นอกจากนี้ผู้สอนยังสามารถนำคำในภาษาอังกฤษที่สามารถเทียบเคียงกับเสียงพยัญชนะดังกล่าวได้ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนออกเสียงได้ถูกต้องหรือใกล้เคียงมากที่สุด เช่น หน่วยเสียงพยัญชนะ /b/ ในคำภาษาอังกฤษ เช่น boy, ball, bird หน่วยเสียงพยัญชนะ /d/ ในคำภาษาอังกฤษ เช่น do, door, dear เป็นต้น

² หน่วยเสียง /r/ พอเทียบเคียงได้กับเสียง /r/ ในภาษาไทย เป็นเสียงก้องเหมือนกัน แต่เสียง /r/ ในภาษาไทยเป็นเสียงรัว ส่วนในภาษาจีนเป็นเสียงกักเสียดแทรก เวลาออกเสียงจะปลายลิ้นขึ้นไปแตะเพดานแข็ง

³ หน่วยเสียง /sh/ พอเทียบเคียงได้กับเสียง /s/ ในภาษาไทย แต่เวลาออกเสียงจะยกปลายลิ้นขึ้นไปแตะเพดานแข็งก่อน

⁴ หน่วยเสียง /zh/ พอเทียบเคียงได้กับเสียง /c/ ในภาษาไทย แต่เวลาออกเสียงจะยกปลายลิ้นขึ้นไปแตะเพดานแข็งก่อน

⁵ หน่วยเสียง /ch/ พอเทียบเคียงได้กับเสียง /ch/ ในภาษาไทย แต่เวลาออกเสียงจะยกปลายลิ้นขึ้นไปแตะเพดานแข็งก่อน

⁶ บางตำราใช้ลัทธอักษร /y/ แทนเสียง “ย, ญ” ทั้งพยัญชนะต้นและท้าย

ข้อควรระวังคือ หน่วยเสียงพยัญชนะบางเสียงผู้เรียนชาวจีนมักจะออกเสียงผิดหรือไม่ถูกต้อง เพราะอิทธิพลของภาษาแม่เข้ามาแทรกแซง โดยเฉพาะลัทธักษรจีน (พินอิน) ทำให้ผู้เรียนเกิดความสับสนในเวลาออกเสียงได้ ตัวอย่าง

หน่วยเสียงพยัญชนะ /b/ ออกเป็น /p/ เช่น บ้าน /bān/ ออกเสียงผิดเป็น ป่าน /pān/
 หน่วยเสียงพยัญชนะ /d/ ออกเป็น /t/ เช่น ดี /dī/ ออกเสียงผิดเป็น ตี /tī/
 หน่วยเสียงพยัญชนะ /c/ ออกเป็น /ch/ เช่น จำ /cām/ ออกเสียงผิดเป็น ชำ /chām/
 หน่วยเสียงพยัญชนะ /k/ ออกเป็น /kh/ เช่น กิน /kīn/ ออกเสียงผิดเป็น คิน /khīn/

ดังนั้นผู้สอนจึงควรเน้นย้ำผู้เรียนและเปรียบเทียบคู่เทียบต่างของหน่วยเสียงเหล่านี้ เพื่อให้ผู้เรียนเห็น ความแตกต่างอย่างเด่นชัดและระมัดระวังในการออกเสียงมากขึ้น

นอกจากนี้ผู้สอนยังสามารถนำคำในภาษาจีนที่มีเสียงเหมือนหรือคล้ายกับคำในภาษาไทยมาเทียบเคียงได้เพื่อช่วยให้ผู้เรียนออกเสียงพยัญชนะต้นได้ถูกต้องและชัดเจนมากขึ้น ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบตัวอย่างคำไทยกับคำจีนที่มีเสียงพยัญชนะต้นเหมือนหรือคล้ายกัน

ตัวอย่างคำไทย 泰语词的例子	ตัวอย่างคำจีน 汉语词的例子
ปู /pu:/	捕 /bū/
ผ้า /phā:/	怕 /pà/
หมู /mū:/	模 /mú/
หวาน /wā:n/	玩 /wàn/
ฟัน /fan/	帆 /fān/
ใต้ /tâj/	带 /dài/
ทา /tha:/	他 /tā/
หน้า /nā:/	那 /nà/
ลา /la:/	拉 /lā/
หฺรู /rū:/	如 /rú/
ลี /sì:/	喜 /xǐ/
จริง /cīŋ/	经 /jīng/
ชา /cha:/	叉 /chā/
ยา /ja:/	鸭 /yā/
ไก่ /kài/	改 /gǎi/ ก่อนที่เสียงจะเปลี่ยนระดับสูงขึ้น (半三声)
ขา /khǎ:/	卡 /kǎ/
หฺู /hū:/	湖 /hú/
อา /?a:/	阿 /ā/

ส่วนหน่วยเสียงพยัญชนะท้ายหรือตัวสะกดในภาษาไทยมี 8 หน่วยเสียง ในภาษาจีนนั้นไม่มีหน่วยเสียงพยัญชนะท้ายหรือตัวสะกดเหมือนในภาษาไทย แต่ก็สามารถอาศัยหน่วยเสียงสระประสมกับสระพิเศษในภาษาจีนมาเทียบเคียงกับหน่วยเสียงพยัญชนะท้ายหรือตัวสะกดในภาษาไทยได้ ดังแสดงให้เห็นในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3 ลัทอักษรแทนเสียงพยัญชนะท้ายหรือตัวสะกดในภาษาไทย

พยัญชนะท้ายหรือตัวสะกด ตามมาตรา 尾辅音	ลัทอักษรแทนเสียงพยัญชนะท้ายหรือ ตัวสะกดในภาษาไทย 泰语尾辅音的国际音标	สระจีนที่มีเสียงพยัญชนะท้ายหรือ ตัวสะกดคล้ายกับภาษาไทย 汉语元音(好像有尾辅音)
แม่ง	ŋ	ang, eng, ong, iang, ing, iong, uang, ueng
แม่งน	n	an, en, ian, in, uan, un, üan, ün
แม่งม	m	-
แม่งเอย	j	ui (uei), ei
แม่งเออว	w	iao, iu (iou)
แม่งก	k	-
แม่งด	t	-
แม่งบ	p	-

จากตารางข้างต้นจะเห็นได้ว่า ถึงแม้ในภาษาจีนจะไม่มีหน่วยเสียงพยัญชนะท้ายหรือตัวสะกดเหมือนในภาษาไทย แต่ก็สามารถอาศัยหน่วยเสียงสระประสมกับสระพิเศษในภาษาจีนมาเทียบเคียงกับหน่วยเสียงพยัญชนะท้ายหรือตัวสะกดในภาษาไทยได้ 4 หน่วยเสียง ได้แก่ หน่วยเสียงพยัญชนะท้าย /ŋ/ สามารถเทียบเคียงกับเสียงสระพิเศษจีน /ang, eng, ong, iang, ing, iong, uang, ueng/ ซึ่งอ่านว่า /อั้ง, เอ็ง, อง, เอียง, อิง, อ็อง, อว่ง, เอ็ง/ ตามลำดับ หน่วยเสียงพยัญชนะท้าย /n/ สามารถเทียบเคียงกับเสียงสระพิเศษจีน /an, en, ian, in, uan, un, üan, ün/ ซึ่งอ่านว่า /อัน, เอ็น, เอียน, อิน, อวน, อุณ, เอวียน, อวิน/ ตามลำดับ หน่วยเสียงพยัญชนะท้าย /j/ สามารถเทียบเคียงกับเสียงสระประสมจีน /ui (uei), ei/ ซึ่งอ่านว่า /อูย, เอย/ ตามลำดับ และหน่วยเสียงพยัญชนะท้าย /w/ สามารถเทียบเคียงกับเสียงสระประสมจีน /iao, iu (iou)/ ซึ่งอ่านว่า /เอียว, อิว/ ตามลำดับ

นอกจากนี้ผู้สอนยังสามารถนำคำในภาษาจีนที่มีเสียงเหมือนหรือคล้ายกับคำในภาษาไทยมาเทียบเคียงได้ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนออกเสียงพยัญชนะท้ายได้ถูกต้องและชัดเจนมากขึ้น ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตารางที่ 4 การเปรียบเทียบตัวอย่างคำไทยกับคำจีนที่มีเสียงพยัญชนะท้ายเหมือนหรือคล้ายกัน

ตัวอย่างคำไทย 泰语词的例子	ตัวอย่างคำจีน 汉语词的例子
เสียงพยัญชนะท้าย /ŋ/ สามารถเทียบเคียงกับเสียงสระพิเศษจีน /ang, eng, ong, iang, ing/	
ตั้งค์ /tɑŋ/	当 /dāng/
เพ็ง /phǎŋ/	碰 /pèng/
หลง /lɔŋ/	龙 /lóng/
เฉียง /chiɑŋ/	墙 /qiáng/
ปิ้ง /pǐŋ/	病 /bìng/
เสียงพยัญชนะท้าย /n/ สามารถเทียบเคียงกับเสียงสระพิเศษจีน /an, en, ian, in, uan, un/	
อัน /ʔan/, อาน /ʔa:n/	安 /ān/
เกิน /kɛ:n/	跟 /gēn/
เพียร /phian/	偏 /piān/
ลั่น /sɪn/	信 /xìn/

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ตัวอย่างคำไทย 泰语词的例子	ตัวอย่างคำจีน 汉语词的例子
ช้วน /chuan/	穿 /chuān/
คุณ /khun/	昆 /kūn/
เสียงพยัญชนะท้าย /j/ สามารถเทียบเคียงกับเสียงสระประสมจีน /ui (uei), ei/	
รู้ย /rûj/	锐 /ruì/
ชุย /khǔj/	葵 /kuí/
เลย /lɔ:j/	勒 /lè/
เผย /phǎ:j/	陪 /péi/
เสียงพยัญชนะท้าย /w/ สามารถเทียบเคียงกับเสียงสระประสมจีน /iao, iu (iou)/	
เที่ยว /thiaw/	跳 /tiào/
เจียว /ciao/	交 /jiāo/
ฉิว /chǐw/	球 /qiú/
ติว /tiw/	丢 /diū/

ส่วนหน่วยเสียงพยัญชนะท้ายหรือตัวสะกดที่ไม่ปรากฏในหน่วยเสียงใดๆ ในภาษาจีนมี 4 หน่วยเสียง คือ /m/, /k/, /t/ และ /p/ ผู้สอนและผู้เรียนจึงควรเน้นการฝึกออกเสียงเหล่านี้เป็นพิเศษ เพราะถือเป็นกลุ่มหน่วยเสียงที่ผู้เรียนส่วนใหญ่มีปัญหาในการออกเสียง ตัวอย่าง

หน่วยเสียงพยัญชนะท้าย /m/ ออกเป็น /n/ เช่น ทำ /tham/ ออกเสียงผิดเป็น ทั้น /than/
 หน่วยเสียงพยัญชนะท้าย /k/ ออกเป็น /t/ เช่น มาก /mâ:k/ ออกเสียงผิดเป็น มาต /mâ:t/
 หน่วยเสียงพยัญชนะท้าย /t/ ออกเป็น /k/ เช่น ผัด /phàt/ ออกเสียงผิดเป็น ผัก /phàk/

ยิ่งไปกว่านั้นผู้สอนยังสามารถนำคำในภาษาอังกฤษที่สามารถเทียบเคียงกับเสียงพยัญชนะท้ายดังกล่าวได้ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนออกเสียงได้ชัดเจนหรือใกล้เคียงมากที่สุด ตัวอย่าง

ตารางที่ 5 การเปรียบเทียบตัวอย่างคำไทยกับคำภาษาอังกฤษที่มีเสียงพยัญชนะท้ายเหมือนหรือคล้ายกัน

ลัทอักษรแทนเสียงพยัญชนะท้ายในภาษาไทย 泰语尾辅音的国际音标	คำในภาษาอังกฤษ 英语词的例子
m	boom, jam
k	like, work
t	meet, sit
p	job, pop

2. หน่วยเสียงสระ

สระไทยมี 32 รูป 28 หน่วยเสียง แบ่งเป็นสระเดี่ยว 18 หน่วยเสียง สระประสม 3 หน่วยเสียง และสระเกิน 7 หน่วยเสียง ส่วนหน่วยเสียงสระจีนมี 36 หน่วยเสียง แบ่งเป็นสระเดี่ยว 7 หน่วยเสียง สระประสมสองเสียงและ สามเสียง 13 หน่วยเสียง และสระพิเศษ 16 หน่วยเสียง

หน่วยเสียงสระในภาษาจีน

สระเดี่ยว	a e er i o u ü
สระประสม	ai ao ei ia ie iao iu (iou) ou ua uo uai ui (uei) üe
สระพิเศษ	an en ian in uan un (uen) üan ün ang eng ong iang ing iong uang ueng ⁷

หน่วยเสียงสระในภาษาไทยกับภาษาจีนบางหน่วยเสียงมีลักษณะเหมือนหรือคล้ายคลึงกัน แต่บางหน่วยเสียงในภาษาไทย โดยเฉพาะเสียงสระสั้นต้องใช้ในการประกอบเป็นหน่วยคำหรือคำจีนจึงสามารถเทียบเคียงกับเสียงสระไทยได้ เนื่องจากคำส่วนใหญ่ในภาษาจีนจะออกเสียงยาวและเสียงสั้นยาวในภาษาจีนไม่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงความหมายของหน่วยคำหรือคำ ทำให้ผู้สอนต้องเน้นการฝึกออกเสียงสระเป็นพิเศษ ดังจะแสดงให้เห็นในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 6 การเปรียบเทียบเสียงสระเดี่ยวในภาษาไทยกับภาษาจีน

สระเดี่ยว เสียงสั้น 短元音	ลัทอักษรแทน เสียงสระไทย 国际音标	ลัทอักษรแทน เสียงสระจีน 拼音	สระเดี่ยว เสียงยาว 长元音	ลัทอักษรแทน เสียงสระไทย 国际音标	ลัทอักษรแทน เสียงสระจีน 拼音
-ะ	a	- /māma, bàba/	-า	a: ⁸	a
-ิ	i	- /dìdì, jīn/	-ี	i:	i
-ื	u ⁹	- /jiǎozǐ, bǎngzǐ/	-ื, -ือ	u:	(z,zh,c,ch,s,sh,r + i)
-ุ	u	- /sùí, lǜn/	-ู	u:	u
-ะ	e	-	-เ	e:	-
-แะ	ɛ	-	-แ	ɛ:	-
-โะ	o	- /xiōng/	-โ	o:	o, o(u)
-าะ	ɔ	-	-อ	ɔ:	-
-อะ	ə	- /de, ne/	-อ	ə:	e, er

⁷ ข้อสังเกตบางประการเกี่ยวกับหน่วยเสียงสระในภาษาจีนมีดังนี้

ประการที่หนึ่ง หน่วยเสียงสระเดี่ยว /i/ สามารถออกเสียงได้ 2 เสียง คือ เสียง /u:/ ถ้าปรากฏตามหลังเสียงพยัญชนะ z, zh, c, ch, s, sh, r และจะออกเป็นเสียง /i:/ ถ้าปรากฏตามหลังเสียงพยัญชนะอื่นๆ นอกเหนือจากที่ได้กล่าวไว้
ประการที่สอง หน่วยเสียงสระประสมสามเสียงบางเสียง ได้แก่ /iou/, /uei/, /uen/ และหน่วยเสียงสระพิเศษ /ueng/ ระบบการเขียนลัทอักษรจีนจะกำหนดให้เขียนเป็น /iu/, /ui/, /un/ และ /eng/ ตามลำดับ

ประการที่สาม หน่วยเสียงสระเดี่ยว // และหน่วยเสียงสระพิเศษ /an/, /n/ เมื่อปรากฏตามหลังเสียงพยัญชนะ j, q, x และ y จะเขียนโดยละเครื่องหมาย “ทท” ใช้แต่รูป /u/

⁸ บางตำราอาจใช้การซ้ำตัวอักษรแทนสระเสียงยาว เช่น สระ -า ใช้สัญลักษณ์ว่า /aa/, สระ -ี ใช้สัญลักษณ์ว่า /ii/ เป็นต้น

⁹ บางตำราใช้ลัทอักษร /ɦ/ แทนเสียง สระ -ื และใช้ลัทอักษร /ɦ:/ แทนเสียงสระ -ื, -ือ

จากตารางข้างต้นจะเห็นได้ว่า หน่วยเสียงสระเดี่ยวในภาษาไทยเมื่อเทียบกับภาษาจีน หน่วยเสียงที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันแม้จะใช้สัญลักษณ์แทนเสียงต่างกันมี 6 หน่วยเสียง ได้แก่ /a:-a/, /i:-i/, /u:-i/ ที่ปรากฏตามหลังเสียงพยัญชนะ z, zh, c, ch, s, sh, r/, /u:-u/, /o:-o/ และ /o:-e/ ทั้งยังมีหน่วยเสียงที่ต้องอาศัยการประกอบเป็นหน่วยคำหรือคำจีนมาเทียบกับเสียงสระ 6 หน่วยเสียงซึ่งเป็นสระเสียงสั้นทั้งหมดได้แก่

- หน่วยเสียง /a/ พยางค์ที่สองของคำว่า /māma, bàba/ จะออกเสียงเบา¹⁰ว่า /มะ, ปะ/
- หน่วยเสียง /i/ พยางค์ที่สองของคำว่า /dìdì/ จะออกเสียงเบาว่า /ติ/ ส่วนคำว่า /jīn/ จะอ่านว่า /จิน/
- หน่วยเสียง /u/ คำว่า /sūn, lùn/ จะอ่านว่า /สูย, ลูน/
- หน่วยเสียง /o/ คำว่า /xiōng/ จะอ่านว่า /ลียง/
- หน่วยเสียง /u/ พยางค์ที่สองของคำว่า /jǐzǐ, bǎngzǐ/ จะออกเสียงเบาว่า /จี/
- หน่วยเสียง /ə/ คำว่า /de/, /ne/ เป็นคำที่ออกเสียงเบาอ่านว่า /เตอะ, เนอะ/

นอกจากนี้ผู้สอนยังสามารถนำคำในภาษาจีนที่มีเสียงเหมือนหรือคล้ายกับคำในภาษาไทยมาเทียบเคียงได้ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนออกเสียงสระเดี่ยวได้ถูกต้องและชัดเจนมากขึ้น ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตารางที่ 7 การเปรียบเทียบตัวอย่างคำไทยกับคำจีนที่มีเสียงสระเดี่ยวเหมือนหรือคล้ายกัน

ตัวอย่างคำไทย 泰语词的例子	ตัวอย่างคำจีน 汉语词的例子
ตา /ta:/	搭 /dā/
หมี /mǐ:/	迷 /mí/
ชื้อ /chǔ:/	翅 /chì/
คุย /khui/	亏 /kuī/
ถู /thǔ:/	涂 /tú/
ชง /chong/	冲 /chōng/
โต /to:/	都 /dōu/
เลอะ /lə/	了 /le/
เอ้อ /ʔə:/	饿 /è/

ส่วนหน่วยเสียงสระเดี่ยวที่ไม่ปรากฏในหน่วยเสียงใดๆ ของภาษาจีนมี 6 หน่วยเสียง ได้แก่ /e/, /e:/, /ɛ/, /ɛ:/, /ɔ/ และ /ɔ:/ ผู้สอนอาจใช้ความรู้ทางสัทศาสตร์มาช่วยในการอธิบายวิธีการออกเสียงได้แก่ ลักษณะริมฝีปาก ส่วนและระดับของลิ้น เพื่อให้ผู้เรียนสามารถออกเสียงสระดังกล่าวได้ถูกต้องตามคุณสมบัติและตำแหน่งที่เกิดของเสียง เช่น

- สระ /e/ เป็นสระหน้า ระดับกึ่งสูง เสียงสั้น ริมฝีปากเหยียด
- สระ /e:/ เป็นสระหน้า ระดับกึ่งสูง เสียงยาว ริมฝีปากเหยียด
- สระ /ɛ/ เป็นสระหน้า ระดับกึ่งต่ำ เสียงสั้น ริมฝีปากเหยียด
- สระ /ɛ:/ เป็นสระหน้า ระดับกึ่งต่ำ เสียงยาว ริมฝีปากเหยียด
- สระ /ɔ/ เป็นสระหลัง ระดับกึ่งต่ำ เสียงสั้น ริมฝีปากห่อกลม
- สระ /ɔ:/ เป็นสระหลัง ระดับกึ่งต่ำ เสียงยาว ริมฝีปากห่อกลม

¹⁰ คำที่ออกเสียงเบาในภาษาจีนจะไม่ใช้สัญลักษณ์เสียงวรรณยุกต์เช่นเดียวกับภาษาไทย เช่น คำว่า 吧 /ba/ 呢 /ne/ เป็นต้น

ข้อควรระวังคือ หน่วยเสียงสระบางเสียง ผู้เรียนมักจะออกเสียงผิดหรือไม่ถูกต้อง เพราะระดับของลิ้นต่างกันไม่มากนัก ตัวอย่าง

หน่วยเสียงพยัญชนะ /e/ ออกเป็น /ɛ/ เช่น เป็น /pen/ ออกเสียงผิดเป็น แป้น /pɛn/
 หน่วยเสียงพยัญชนะ /e:/ ออกเป็น /ɛ:/ เช่น เพลง /phle:ŋ/ ออกเสียงผิดเป็น แพลง /phlɛ:ŋ/
 หน่วยเสียงพยัญชนะ /o/ ออกเป็น /o/ เช่น เงาะ /ŋǒ/ ออกเสียงผิดเป็น โงะ /ŋó/
 หน่วยเสียงพยัญชนะ /o:/ ออกเป็น /o:/ เช่น มอง /mɔ:ŋ/ ออกเสียงผิดเป็น โมง /mɔ:ŋ/

ดังนั้นผู้สอนจึงควรเน้นย้ำผู้เรียนและเปรียบเทียบคู่เทียบต่างของหน่วยเสียงเหล่านี้ เพื่อให้ผู้เรียนเห็นความแตกต่างอย่างเด่นชัดและระมัดระวังในการออกเสียงมากขึ้น

ยิ่งไปกว่านั้นผู้สอนยังสามารถนำคำในภาษาอังกฤษที่สามารถเทียบเคียงกับเสียงสระดังกล่าวได้ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนออกเสียงได้ชัดเจนหรือใกล้เคียงมากที่สุด ตัวอย่าง

ตารางที่ 8 การเปรียบเทียบตัวอย่างคำไทยกับคำภาษาอังกฤษที่มีเสียงสระเหมือนหรือคล้ายกัน

สัทอักษรแทนเสียงสระในภาษาไทย 泰语元音的国际音标	คำในภาษาอังกฤษ 英语词的例子
e	let, get
e:	face, taste
ɛ	cat, back
ɛ:	fan, air
o	lock, box
o:	all, boss

ตารางที่ 9 การเปรียบเทียบเสียงสระประสมในภาษาไทยกับภาษาจีน

สระประสม เสียงสั้น 短元音	สัทอักษรแทน เสียงสระไทย 国际音标	สัทอักษรแทน เสียงสระจีน 拼音	สระประสม เสียงยาว 长元音	สัทอักษรแทน เสียงสระไทย 国际音标	สัทอักษรแทน เสียงสระจีน 拼音
เียะ	ia	- /xièxie/	เีย	ia	ia, ie
เือะ	ua ¹¹	-	เือ	ua	-
ัวะ	ua	-	ัว	ua	ua

จากตารางข้างต้นจะเห็นได้ว่า หน่วยเสียงสระประสมในภาษาไทยเมื่อเทียบกับภาษาจีน หน่วยเสียงที่มีลักษณะเหมือนกันคือ หน่วยเสียง /เีย ia/ และ /ัว ua/ ทั้งยังมีหน่วยเสียงที่อาศัยการประกอบเป็นหน่วยคำหรือคำมาเทียบเคียงได้ คือ หน่วยเสียง /เียะ ia/ พยางค์ที่สองของคำว่า /xièxie/ จะออกเสียงเบาว่า /เียะ/ ส่วนหน่วยเสียงสระประสมที่ไม่ปรากฏในหน่วยเสียงใดๆ ของภาษาจีนคือ หน่วยเสียง /เือะ, เือ ua/ และ /ัวะ ua/

นอกจากนี้ผู้สอนยังสามารถนำคำในภาษาจีนที่มีเสียงเหมือนหรือคล้ายกับคำในภาษาไทยมาเทียบเคียงได้เพื่อช่วยให้ผู้เรียนออกเสียงสระประสมได้ถูกต้องและชัดเจนมากขึ้น ดังตัวอย่างต่อไปนี้

¹¹ บางตำราใช้สัทอักษร /iɑ/ แทนเสียงสระ เือ, เือะ และใช้สัทอักษร /ay/ แทนเสียงสระ ใ-, ใ-

ตารางที่ 10 การเปรียบเทียบตัวอย่างคำไทยกับคำจีนที่มีเสียงประสมเหมือนหรือคล้ายกัน

ตัวอย่างคำไทย 泰语词的例子	ตัวอย่างคำจีน 汉语词的例子
เสียด, เสียด /sia, sĩa/	写 /xiě/
คว่ำ /khǔa/	跨 /kuà/

ตารางที่ 11 การเปรียบเทียบเสียงสระเกินในภาษาไทยกับภาษาจีน

สระเกิน 特殊元音	ลัทอักษรแทน เสียงสระไทย 国际音标	ลัทอักษรแทน เสียงสระจีน 拼音	สระเกิน 特殊元音	ลัทอักษรแทน เสียงสระไทย 国际音标	ลัทอักษรแทน เสียงสระจีน 拼音
ำ	am	-	เา	aw	ao
เา	aj	ai	เอ	aj	ai
ฤ	rw	-	ฤา	rw:	- /rǐ/
ฎ	lw	-	ฎา	lw:	-

จากตารางข้างต้นจะเห็นได้ว่า หน่วยเสียงสระเกินในภาษาไทยเมื่อเทียบกับภาษาจีน หน่วยเสียงที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันแม้จะใช้ลัทอักษรแทนเสียงต่างกันมี 2 หน่วยเสียง คือ /aw-ao/ และ /aj-ai/ ทั้งยังมีหน่วยเสียงที่อาศัย คำจีนมาเทียบเสียงได้ คือ หน่วยเสียง /rw:/ คำว่า /rǐ/ จะอ่านว่า /รื่อ/ ส่วนหน่วยเสียงสระเกินที่ไม่ปรากฏในหน่วยเสียงใดๆ ของภาษาจีนมี 4 หน่วยเสียง ได้แก่ /am/, /rw/, /lw/ และ /lw:/¹²

ผู้สอนยังสามารถนำคำในภาษาอังกฤษที่สามารถเทียบเคียงกับเสียงสระ /am/ ดังกล่าวได้ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนออกเสียงได้ถูกต้องหรือใกล้เคียงมากที่สุด เช่น หน่วยเสียงสระ /am/ ในคำภาษาอังกฤษ เช่น come, some เป็นต้น

นอกจากนี้ผู้สอนยังสามารถนำคำในภาษาจีนที่มีเสียงเหมือนหรือคล้ายกับคำในภาษาไทยมาเทียบเคียงได้ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนออกเสียงสระเกินได้ถูกต้องและชัดเจนมากขึ้น ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตารางที่ 12 การเปรียบเทียบตัวอย่างคำไทยกับคำจีนที่มีเสียงสระเกินเหมือนหรือคล้ายกัน

ตัวอย่างคำไทย 泰语词的例子	ตัวอย่างคำจีน 汉语词的例子
เมา /maw/	猫 /māo/
ไช่ /châi/	菜 /cài/
ไห่ /hǎi/	孩 /hái/

¹² หน่วยเสียง /rw/, /lw/ และ /lw:/ เป็นกลุ่มหน่วยเสียงที่ใช้ในภาษาเขียนมากกว่าภาษาพูด ดังนั้นในการสอนฟังและพูดภาษาไทยระดับพื้นฐานจึงไม่จำเป็นต้องสอนหน่วยเสียงเหล่านี้

3. หน่วยเสียงวรรณยุกต์

วรรณยุกต์ไทยมี 4 รูป 5 หน่วยเสียง ได้แก่ เสียงสามัญ เสียงเอก เสียงโท เสียงตรี และเสียงจัตวา ส่วนภาษาจีนจะมี 4 หน่วยเสียง ได้แก่ เสียงหนึ่ง เสียงสอง เสียงสาม และเสียงสี่ ซึ่งจะแสดงให้เห็นในตารางต่อไปนี้ โดยเปรียบเทียบให้เห็นถึงสัญลักษณ์หรือระดับเสียงวรรณยุกต์ไทยกับจีน¹³

ตารางที่ 13 การเปรียบเทียบเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยกับภาษาจีน

รูปวรรณยุกต์ 声调符号	สัญลักษณ์แทน เสียงวรรณยุกต์ไทย 国际音标	สัญลักษณ์แทน เสียงวรรณยุกต์จีน 拼音	การผันเสียง วรรณยุกต์ไทย 泰语的发音	การผันเสียง วรรณยุกต์จีน 汉语的发音
-	- เสียงสามัญ ระดับเสียง 33	ใช้สัญลักษณ์ - เสียงหนึ่ง ระดับเสียง 55	ปา /pa:/	八 /bā/ เทียบได้กับเสียงหนึ่ง
ˊ	เสียงเอก ระดับเสียง 21	เสียงสอง ระดับเสียง 35	ป๋า /pà:/	把 /bǎ/ เทียบได้กับเสียงสาม ก่อนที่จะเปลี่ยนระดับ สูงขึ้น (半三声)
ˋ	เสียงโท ระดับเสียง 451	เสียงสาม ระดับเสียง 214	ป๊า /pǎ:/	爸 /bà/ เทียบได้กับเสียงสี่
ˇ	เสียงตรี ระดับเสียง 45	เสียงสี่ ระดับเสียง 51	ป้า /pá:/	拔 /bá/ เทียบได้กับเสียงสอง
ˋˊ	เสียงจัตวา ระดับเสียง 214/315	-	ป๋า /pǎ:/	百 /bǎi/ เทียบได้กับเสียงสาม หรือเสียงสอง 白 /bái/

จากตารางข้างต้นจะเห็นได้ว่า สัญลักษณ์แทนหน่วยเสียงวรรณยุกต์ไทยกับจีนคล้ายคลึงกัน ได้แก่ เสียงเอกใช้สัญลักษณ์เหมือนกับเสียงสี่ / ˋ / เสียงตรีใช้สัญลักษณ์เหมือนกับเสียงสอง / ˊ / เสียงจัตวาใช้สัญลักษณ์เหมือนกับเสียงสาม / ˋˊ / ส่วนที่ต่างกันคือ สัญลักษณ์แทนเสียงโท / ˋ / ไม่ปรากฏในภาษาจีน และเสียงสามัญในภาษาไทยไม่ใช้ สัญลักษณ์แทนเสียง ขณะที่เสียงหนึ่งในภาษาจีนจะใช้สัญลักษณ์ / - /

นอกจากนี้ถ้าพิจารณาในด้านสัญลักษณ์หรือระดับของเสียงวรรณยุกต์ระหว่างภาษาไทยกับจีน ยังสามารถเทียบเสียงกันได้ กล่าวคือ กลุ่มแรก เสียงวรรณยุกต์ระดับ เสียงสามัญระดับเสียง 33 ใกล้เคียงกับเสียงหนึ่งระดับ 55 แต่ระดับเสียงของภาษาจีนจะสูงกว่าไทยสองระดับ เช่น ปา /pa:/ - 八 /bā/ เสียงเอกระดับเสียง 21 เทียบได้กับเสียงสามก่อนที่จะเปลี่ยนระดับสูงขึ้น คือระดับเสียง 21(4) เช่น ป๋า /pà:/ - 把 /bǎ/ และเสียงตรีระดับเสียง 45 เทียบได้กับเสียงสองระดับเสียง 35 เช่น ป้า /pá:/ - 拔 /bá/

¹³ สัญลักษณ์หรือระดับเสียงวรรณยุกต์ไทย อ้างจากเรื่อง "สัญลักษณ์ของเสียงวรรณยุกต์" ของวรรวรรณ์ ศรีชัยภักดิ์ (2556, น. 98-99) ส่วนสัญลักษณ์หรือระดับเสียงวรรณยุกต์จีน อ้างจากเรื่อง "เสียงวรรณยุกต์" ของประพิน มโนมัยวิบูลย์ (2545, น. (9) บทนำ)

ส่วนกลุ่มที่สอง เสียงวรรณยุกต์เปลี่ยนระดับ เสียงโทระดับเสียง 451 เทียบได้กับเสียงสี่ระดับเสียง 51 ถึงแม้เสียงในภาษาจีนจะไม่ได้เปลี่ยนระดับก็ตามแต่มีระดับเสียงใกล้เคียงกับเสียงโทที่ลดต่ำลงมา คือ ระดับ (4)51 เช่น ป้า /pá:/ - 爸 /bà/ และเสียงจัตวาระดับเสียง 214/315 เทียบได้กับเสียงสามระดับเสียง 214 หรือเสียงสองระดับเสียง 35 เช่น ป้า /pǎ:/ - 百 /bǎi/ หรือ 白 /bái/

ข้อควรระวังคือ หน่วยเสียงวรรณยุกต์บางเสียงผู้เรียนชาวจีนมักจะออกเสียงผิดหรือไม่ถูกต้อง เพราะอิทธิพลของภาษาแม่เข้ามาแทรกแซง โดยเฉพาะสัทอักษรจีน (พินอิน) ทำให้ผู้เรียนเกิดความสับสนในเวลาออกเสียงได้ ตัวอย่าง

หน่วยเสียงวรรณยุกต์เอก / ˊ / ออกเป็นเสียงโท / ˋ / เช่น ไช่ /khàj/ ออกเสียงผิดเป็น ไช่ /khàj/ หน่วยเสียงวรรณยุกต์ตรี / ˊ / ออกเป็นเสียงจัตวา / ˋ / เช่น ฟ้า /fá:/ ออกเสียงผิดเป็น ฟา /fà:/ ดังนั้นผู้สอนจึงควรเน้นย้ำผู้เรียนและเปรียบเทียบคู่เทียบต่างของหน่วยเสียงเหล่านี้ เพื่อให้ผู้เรียนเห็นความแตกต่างอย่างเด่นชัดและระมัดระวังในการออกเสียงมากขึ้น

นอกจากนี้ผู้สอนยังสามารถนำคำในภาษาจีนที่มีเสียงเหมือนหรือคล้ายกับคำในภาษาไทยมาเทียบเคียงได้ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนออกเสียงวรรณยุกต์ได้ถูกต้องและชัดเจนมากขึ้น ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตารางที่ 14 การเปรียบเทียบตัวอย่างคำไทยกับคำจีนที่มีเสียงวรรณยุกต์เหมือนหรือคล้ายกัน

ตัวอย่างคำไทย 泰语词的例子	ตัวอย่างคำจีน 汉语词的例子
มา /ma:/	妈 /mā/
ใหม่ /mài/	买 /mǎi/ ก่อนที่เสียงจะเปลี่ยนระดับสูงขึ้น 21(4) (半三声)
ไม่ /mâi/	卖 /mài/
ม้า /má:/	麻 /má/
หมา /mǎ:/	马 /mǎ/

บทสรุป

จากการเปรียบเทียบระบบสัทอักษรแทนหน่วยเสียงพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ในภาษาไทยกับภาษาจีน จะช่วยให้ผู้สอนและผู้เรียนทราบว่า หน่วยเสียงใดที่มีลักษณะการถอดเสียงเหมือนหรือแตกต่างกัน เนื่องจากการสอนภาษาไทยเบื้องต้นให้แก่ผู้เรียนชาวจีนนั้นเน้นการฝึกออกเสียงเป็นลำดับหน่วยเสียงที่ในภาษาไทยและภาษาจีนมีลักษณะเหมือนกัน หากผู้เรียนเลือกใช้สัทอักษรจีน (พินอิน) แทนสัทอักษรสากล ผู้สอนก็จะเข้าใจระบบการถอดเสียงของผู้เรียนและสามารถยืดหยุ่นกับการเขียนสัทอักษรของผู้เรียนได้ ในขณะที่ผู้เรียนก็สามารถออกเสียงได้ใกล้เคียงกับเสียงภาษาไทยมากที่สุดโดยใช้แนวเทียบเสียง หน่วยเสียง หน่วยคำ หรือคำในภาษาจีนที่เหมือนหรือคล้ายกับเสียงในภาษาไทย วิธีดังกล่าวนี้จะช่วยให้ผู้เรียนออกเสียงได้ถูกต้องและชัดเจนมากยิ่งขึ้นด้วย

ส่วนหน่วยเสียงใดที่ในภาษาจีนไม่มี เช่น หน่วยเสียงพยัญชนะ /b/ และ /d/ หน่วยเสียงสระ ได้แก่ /e/, /e:/, /ɛ/, /ɛ:/, /ɔ/, /ɔ:/, /ua/ และ /am/ หน่วยเสียงพยัญชนะท้าย ได้แก่ /m/, /k/, /t/ และ /p/ ผู้สอนก็จะได้เน้นการฝึก ออกเสียงเหล่านี้มากขึ้น เพราะเป็นกลุ่มหน่วยเสียงที่ผู้เรียนส่วนใหญ่มีปัญหาในการออกเสียงผิด ออกเสียงไม่ชัดเจน หรือใช้สับสนกับสัทอักษรจีนดังที่กล่าวแล้วข้างต้น ผู้สอนและผู้เรียนจึงควรฝึกออกเสียงเหล่านี้เป็นพิเศษ เพื่อป้องกันหรือแก้ไขข้อผิดพลาดหรือปัญหาที่อาจเกิดขึ้นได้ รวมทั้งผู้สอนอาจหาแบบฝึกหัดเพิ่มเติมมาให้ผู้เรียนได้ฝึกทั้งการฟังและการพูดมากขึ้นด้วย และในการเรียนการสอนจริงนั้นนอกเหนือจากการเปรียบเทียบหน่วยเสียงต่างๆ กับภาษาแม่ของผู้เรียนแล้ว ผู้สอนยังสามารถนำคำในภาษาอังกฤษมาเทียบกับเสียงหรือคำในภาษาไทยได้ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถออกเสียงพยัญชนะหรือสระได้ถูกต้องหรือใกล้เคียงมากที่สุด

การสอนเรื่องเสียงภาษาไทยให้แก่ผู้เรียนชาวจีนนั้น นอกจากจะใช้วิธีการเปรียบเทียบระบบสัทอักษรระหว่างหน่วยเสียงภาษาไทยกับภาษาจีนเพื่อให้เห็นลักษณะความเหมือนและ/หรือความแตกต่างของเสียงแล้ว การใช้ความรู้ทางสัทศาสตร์ในการอธิบายวิธีและลักษณะการออกเสียงพิเศษเพื่อให้ผู้เรียนออกเสียงได้ถูกต้องก็เป็นสิ่งจำเป็น ตลอดจนการให้ตัวอย่างคำในภาษาจีนหรือภาษาอังกฤษที่มีเสียงพยัญชนะ สระ หรือวรรณยุกต์ที่ใกล้เคียงกับภาษาไทยยังช่วยให้ผู้เรียนใช้เป็นแนวเทียบเสียงได้อีกด้วย ดังนั้นผู้สอนจึงสามารถนำวิธีการเหล่านี้ไปปรับใช้ในการเรียนการสอนภาษาไทยระดับพื้นฐานในฐานะภาษาต่างประเทศได้เพื่อให้เกิดประโยชน์และประสิทธิผลสูงสุดแก่ผู้เรียนชาวจีน

บรรณานุกรม

- กาญจนา นาคสกุล และคณะ. (2545). *บรรทัดฐานภาษาไทย เล่ม 1 : ระบบเสียง อักษรไทย การอ่านคำ และการเขียนสะกดคำ*. กรุงเทพฯ: สถาบันภาษาไทย กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.
- นวลทิพย์ เพิ่มเกษร. (2556). *ทฤษฎีและวิธีการสอนภาษาไทยสำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ*. โครงการทุนสนับสนุนการเขียนตำรา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. ปทุมธานี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ประพิณ มโนมัยวิบูลย์. (2545). *ไวยากรณ์จีนกลาง* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วรวรรณ ศรียาภัย. (2556). *ภาษาศาสตร์ภาษาไทย* (พิมพ์ครั้งที่ 2). นนทบุรี: สัมปชัญญะ.
- วิจิตรนัฏ ภาณุพงศ์. (2543). *โครงสร้างของภาษาไทย : ระบบไวยากรณ์* (พิมพ์ครั้งที่ 15). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สมพงษ์ วิทิตต์ดีพันธุ์ และคณะ. (2545). *แบบเรียนภาษาไทยเบื้องต้นในบริบทไทยศึกษาสำหรับชาวต่างชาติ*. เชียงใหม่: โรงพิมพ์มีงเมือง.
- เหยียน จิ่งเหวิน 任景文. (2551). *ไวยากรณ์ภาษาจีน ฉบับเปรียบเทียบ*. กรุงเทพฯ: อมรินทร์.
- 廖宇夫, 编著. (2008). *ภาษาไทยพื้นฐาน เล่ม 1 《基础泰语 (1)》*. 广州: 广东世界图书出版公司.
- 罗奕原, 编著. (2008). *ภาษาไทยพื้นฐาน เล่ม 2 《基础泰语 (2)》*. 广州: 广东世界图书出版公司.